

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.185/2025/7.

A Debreceni Ítéltábla a HIVATAL NEVE (HIVATAL CÍME, ügyintéző: dr. Kovács Zsuzsa Gyöngyvér kamarai jogtanácsos) által képviselt FELPERES NEVE (1054 Budapest, Széchenyi utca 2.) felperesnek – a dr. Papp János ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2025. május 7-én meghozott 10.G.40.032/2024/42. számú ítélete ellen az alperes 46. sorszámú fellebbezése alapján indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 6000 (Hatezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára az ítélet meghozatalának dátumát követő 60. napig 48 000 (Negyvennyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletében megállapította, hogy az alperes az ADÓS „felszámolás alatt” (a továbbiakban: adós) vezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése 1 116 881 855 forint erejéig meghiúsulhat.

[2] Az ítéletben megállapított tényállás szerint az alperes egyedüli tagja és ügyvezetője volt a cégjegyzékbe 2021. november 25-én bejegyzett adósnak. Az adós 2021. évi beszámolója szerint a társaság 2 659 000 forint pénzeszközzel, 1 167 311 000 forint rövid lejáratú kötelezettséggel, 5 117 112 000 forint követeléssel rendelkezett, az adózott eredménye pedig 3 949 460 000 forint lett. A társaság 2022. január 1-től kezdődően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[3] A felperes 2022. március 17-én benyújtott kérelmére a Debreceni Törvényszék megállapította az adós fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2022. május 16. napja volt. A felszámolási eljárásban az alperes nem készített tevékenységet záró beszámolót és nem számolt el az adós vagyonával a felszámoló felé. A társaság iratanyagának egy részét ugyan megküldte a felszámolónak, de az nem volt alkalmas az adós vagyoni helyzetének feltárására. Az irat- és vagyonhiányra tekintettel a Debreceni Törvényszék – a felszámoló kérelmére – az eljárást a 2024. március 12-én jogerőre emelkedett .../27. számú végzésével egyszerűsített módon fejezte be azzal, hogy a felperes mint egyetlen hitelező által bejelentett 1 116 881 855 forint hitelezői igény kielégítetlen maradt.

[4] A felperes a 2024. február 8-án benyújtott keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően az ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezáltal az 1 116 881 855 forint összegű hitelezői igényének teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat. A keresetét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. §-a (1) bekezdésének második fordulatára alapította azzal, hogy kérte a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdésében meghatározott bizonyítási szabály alkalmazását is. Arra hivatkozott, hogy a felszámolói zárójelentés szerint az alperes nem teljesítette a Cstv. 31. §-ának (1) bekezdésében előírt kötelezettségeit, a társaság iratanyagát nem adta át, a vagyonával nem számolt el és nem tette közzé az adós tevékenységet záró beszámolóját sem, amivel meghiúsította a társaság valós pénzügyi helyzetének a megismerését. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjaként 2022. január 1-ét jelölte meg.

[5] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú ítélet szerint „a védekezése lényegében arra irányult, hogy a vezetői feladatokat ténylegesen S.T. látta el”.

[6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta. B.ZS.J. és dr. U.ZS.Z. tanúk vallomásai alapján megállapította, hogy S.T.-nak valóban „befolyásoló szerepe volt” az adós működésében, azonban ennek a kereset elbírálása szempontjából nem volt jelentősége. Amennyiben ugyanis S.T. a Cstv. 33/A. §-ának (2) bekezdése szerinti árnyékvezetőként járt el, akkor őt is be lehet perelni a hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyása miatt, ez azonban nem érinti a cégjegyzékbe bejegyzett alperes vezetői felelősségét. A jelen esetben az alperes maga nyilatkozott úgy, hogy az iratátadási kötelezettségről tájékoztatta S.T.-t, aki azt a választ adta, hogy „intézi a dolgokat”. Az alperesnek mint a cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselőnek azonban ellenőriznie kellett volna, hogy az iratokat átadták-e a felszámolónak. Ezért az iratátadás hiányos teljesítésének következményeit az alperesnek kell viselnie, amely azt jelenti, hogy az EBH2011.2326. számú eseti döntés, valamint a Kúriának „a vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni felelőssége” tárgykörben felállított joggyakorlat-elemző csoportja által készített összefoglaló vélemény 24. oldala szerint alkalmazni kellett vele szemben a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdésében foglalt bizonyítási szabályt. Erre tekintettel az alperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, ennek sikertelensége esetén pedig neki kellett igazolnia, hogy a vezetési feladatainak ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette, nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, valamint az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői

veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Az alperes védekezése azonban gyakorlatilag arra korlátozódott, hogy a vezetői feladatokat ténylegesen nem ő, hanem S.T. látta el. Ez a védekezés azonban nem vezethetett a felelősség alóli mentesüléshez, egyéb olyan körülményt pedig az alperes nem adott elő, amely azt igazolta volna, hogy a vezetői feladatainak ellátása során a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el. Ezért az elsőfokú bíróság a keresettel egyezően megállapította az alperes felelősségét.

[7] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Érvelése szerint a felperes a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdésére alapította a keresetét, ez a jogszabályi rendelkezés azonban kizárólag a vezetőnek felróható magatartás esetén teszi lehetővé a felelősség megállapítását. Ezért az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna, hogy felróhatóan járt-e el, hiszen a védekezése azon alapult, hogy S.T. megtevesztette, tévedésben tartotta és megfenyegette őt, amely – az önhiba hiánya miatt – kizárta a felelősségét. Erre tekintettel nem annak volt jelentősége, hogy S.T. az adós árnyékvezetője volt-e, hanem annak, hogy megtevesztette-e és tévedésben tartotta-e őt. Ebben a kérdésben pedig B.ZS. és dr. U.ZS.Z. tanúvallomásai igazolták az általa előadottakat. B.ZS. ugyanis elismerte, hogy az adós költségvetési csalással érintett adóbevallását S.T.-al együtt, az általa átadott számlák alapján készítették el és adták le. A könyvelő tehát egy olyan adóbevallást nyújtott be, amelynek elkészítésére nem a társaság törvényes képviselője kérte fel őt, ez pedig súlyos szakmai szabályszegés és azt igazolja, hogy a könyvelő maga is tudott vagy kellő gondosság esetén tudhatott volna a megtevesztésről. Dr. U.ZS.Z. tanúvallomása szintén megerősítette ezt a tényállítást és igazolta S.T. megtevesztő magatartását. A Cstv. 31. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaiban előírt kötelezettségeinek azért nem tudott eleget tenni, mert az ehhez szükséges könyvelési anyag nem állt a rendelkezésére. Mindez azonban nem róható fel neki, mert minden elvárható intézkedést megtett az iratok visszaszerzése érdekében. Az elsőfokú ítélet indokolása sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseit, mert abból nem derül ki, hogy az ellenkérelmében hivatkozott megtevesztés, tévedésben tartás és fenyegetés kérdésében az elsőfokú bíróság miként foglalt állást. Erre tekintettel a fellebbezett határozat indokolásából nem tűnik ki, hogy az ellenkérelmét az elsőfokú bíróság teljeskörűen elbírálta volna, ez pedig olyan súlyos eljárási szabálysértés, ami másodfokon nem orvosolható.

[8] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Arra hivatkozott, hogy a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdésének nyelvtani értelmezése szerint a Cstv. 31. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaiban meghatározott kötelezettségek megsértése esetén nincs szükség a felróhatóság vizsgálatára, nem volt tehát jelentősége annak, hogy az alperes miért nem teljesítette teljeskörűen ezeket a kötelezettségeit. Az alperesnek az a hivatkozása ugyanakkor, hogy eljárta a könyvelési iratok visszaszerzése érdekében, de az eljárása nem vezetett eredményre, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:148. §-a alapján egyébként sem érintette a bizonyítási teher átfordulását. Mivel pedig az alperes nem igazolta a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdésében foglalt körülményeket, nem mentette ki magát a felelősség alól. Erre nem volt alkalmas az a hivatkozása, hogy az adós tényleges irányítását nem ő, hanem S.T. látta el, aki őt tévedésben tartotta. A Ptk. 3:112. §-ának (2) bekezdése alapján ugyanis a vezető tisztségviselőnek a jogszabályoknak megfelelően kell ellátnia a társaság ügyvezetését, vagyis – egyebek mellett – közzé kell tennie a társaság beszámolóit, vezetnie kell a könyvelést és meg kell őriznie a

társaság iratait. Amennyiben e kötelezettségeit nem teljesíti és az ügyvezetési feladatait egyáltalán nem látja el, az EBH2011.2326. számú eseti döntés és a Fővárosi Ítéltábla .../15. számú határozata alapján nem úgy jár el, ahogy az egy ilyen tisztséget betöltő személytől általában elvárható, ez pedig megalapozza a vezetői felelősségének megállapítását. Azt ugyanakkor, hogy S.T. pontosan mivel és hogyan tartotta tévedésben és tévesztette meg őt, az alperes még csak ki sem fejtette.

[9] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételében fenntartotta a fellebbezését, amelyet azzal egészített ki, hogy az elsőfokú eljárásban fogatosított bizonyítás igazolta az önhibájának hiányát és azt, hogy S.T. mennyiben és miként akadályozta őt a kötelezettségeinek teljesítésében. Az elsőfokú ítélet indokolásából azonban nem lehet megállapítani, hogy a megtévesztés, tévedésben tartás, fenyegetés és az önhiba hiánya kapcsán mi az elsőfokú bíróság álláspontja, ezért a fellebbezett határozat jogszabálysértő.

[10] Az ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 376. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el, amelynek során nem lépte át a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait [Pp. 370. § (1) bekezdése], mivel nem észlelt olyan – a felek részéről nem hivatkozott – eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely a Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdései alapján e korlátok átlépésére okot adott volna. Ennek megfelelően kizárólag azt vizsgálta, hogy a fellebbezésben kifejtett okok miatt teljesíthető-e az alperes valamelyik fellebbezési kérelme. Ennek eredményeként pedig a fellebbezést alaptalannak találta.

[11] A fellebbezési kérelmek közül az ítéltábla elsőként az alperes másodlagos, hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelmét vizsgálta, mivel az kizárta az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatát, azaz az elsődleges fellebbezési kérelem teljesítését. Az alperes a másodlagos fellebbezési kérelme indokaként a Pp. 346. §-a (4) és (5) bekezdéseinek megsértésére hivatkozott és állította, hogy az elsőfokú ítélet indokolása hiányos, mivel abból nem tűnik ki, hogy az ellenkérelmében az önhiba hiánya körében előadottakat (a megtévesztést, a tévedésbe ejtést, a fenyegetést) az elsőfokú bíróság teljeskörűen elbírálta volna.

[12] Az alperesnek ez a fellebbezési érvelése annyiban valóban helytálló volt, hogy az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában nem tért ki az alperes ellenkérelmében felhozott valamennyi körülményre. Az ítéltábla álláspontja szerint azonban az elsőfokú ítéletnek ezt a hiányosságát az adott esetben nem lehetett olyan eljárási szabálysértésnek tekinteni, amely indokoltá tette volna az elsőfokú eljárás megismétlését. Ennek pedig az az oka, hogy az elsőfokú ítélet indokolásából az alperes által hiányolt részek nélkül is egyértelműen megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság milyen indokok alapján találta alaptalannak az alperes felróhatóság hiányára alapított védekezését. Azt pedig, hogy az elsőfokú bíróságnak ezek a megállapításai helytállóak-e, már az ítélet anyagi jogi felülbírálata keretében kellett, illetve lehetett vizsgálni. Ezzel összefüggésben az ítéltábla rámutat arra is, hogy az Alkotmánybíróság 3159/2018. (V.16.) AB határozatának [31] bekezdése szerint a bíróság indokolási kötelezettsége az ügy érdemi eldöntése szempontjából releváns körülményekre kell, hogy kiterjedjen, nem pedig minden részletre. Ezt a követelményt pedig az elsőfokú bíróság teljesítette, mert az ítélete indokolásának [17] és [19] bekezdéseiben számot adott arról, hogy milyen okok miatt minősítette az alperes felróható mulasztásának a Cstv. 31. §-

ának (1) bekezdésében előírt kötelezettségek teljesítésének elmaradását, amely okok helytállóságát az alperes szintén csak az ítélet anyagi jogi felülbírálata körében sérelmezhet.

[13] Mivel a másodlagos fellebbezési kérelem alyptalannak bizonyult, az ítéltábla megvizsgálta az alperes elsődleges fellebbezési kérelmét is, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatására, a kereset elutasítására irányult. Ennek indokaként az alperes – a fellebbezésének tartalma szerint – arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül értékelte a beszerzett bizonyítékokat, hiszen „a felvett bizonyítás eredménye egyértelmű igazolást ad, hogy mennyiben és miként akadályozta a kötelezettségei teljesítésében, mely vonatkozásában önhiba nem volt”.

[14] E körben az ítéltábla mindenekelőtt arra mutat rá, hogy az alperes kizárólag a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdésében foglalt kötelezettségszegés: a Cstv. 31. §-ában felsorolt feladatok elmulasztásának kimentése érdekében hivatkozott a felróhatóságának hiányára. Amennyiben tehát ez az érvelése helytálló, az akkor sem lett volna elegendő ahhoz, hogy az ítéltábla – minden további eljárási cselekmény nélkül – elutasíthassa a keresetet, ez esetben ugyanis az alperes felelősségét a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdésben foglalt bizonyítási szabályok figyelmen kívül hagyásával kellett volna megvizsgálni.

[15] Fontos kiemelni továbbá azt is, hogy a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdése – a felperes fellebbezési ellenkérelemben foglalt érvelésével szemben – kizárólag akkor alkalmazható, ha a vezető az ott felsorolt kötelezettségeit felróhatóan sérti meg, abban tehát valóban állást kellett foglalni, hogy az alperes neki felróható okból mulasztotta-e el a Cstv. 31. §-ában felsorolt feladatainak teljesítését.

[16] Arra ugyanakkor az alperes már alap nélkül hivatkozott, hogy e kötelezettségszegés nem róható fel neki. Ennek az az oka, hogy a személyes meghallgatása során előadott nyilatkozata szerint az adós működésében már annak megalapításától kezdődően sem vett részt, hiszen a cégalapítás is S.T. ötlete volt, azt kizárólag ő intézte, csakúgy, mint az adós működésével kapcsolatos valamennyi teendőt (12. sorszámu jegyzőkönyv). Szóba sem kerülhet tehát, hogy az alperes megtévesztés, tévedés vagy fenyegetés hatására járt el így, hiszen e nyilatkozatainak tanúsága szerint a saját akaratából, azaz önként hagyott minden céges teendőt S.T.-ra. B.ZS. tanúvallomása, valamint az alperesnek az eljárás későbbi szakaszában tett nyilatkozatai alapján pedig nem kétséges az sem, hogy az alperes nem csupán átengedte az adós irányítását S.T.-nak, hanem tevékenyen együtt is működött vele abban, hogy ez utóbbi személy – jogsértő módon – a társaság ügyeiben intézkedni tudjon. A 2024. augusztus 28-i tárgyaláson az alperes maga nyilatkozta azt, hogy az ügyfélkapu azonosítóját és jelszavát, valamint az e-mail címét és jelszavát is megadta S.T.-nak, sőt még a személyi okmányainak fényképét is elküldte neki (19. sorszámu jegyzőkönyv 6. oldala). B.ZS. pedig a 2025. április 14-i tárgyaláson történt meghallgatása során – egyebek mellett – előadta, hogy „az biztos, hogy S.T. és az alperes együtt csinálták ennek a cégnek a dolgait, hiszen S.T. rendelkezett az alperesnek az ügyfélkapus elérhetőségével, így volt lehetőség arra, hogy az adóbevallás elküldése megtörtént”.

[17] Ilyen körülmények között az alperes felróhatóságának vizsgálata szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a felperes követelését megalapozó adóbevallás elkészítése és benyújtása során S.T. egyedül járt el, továbbá annak sem, hogy a Cstv. 31. §-ában előírt

kötelezettségek teljesítéséhez szükséges könyvelési anyag nem állt az alperes rendelkezésére. Az alperes felróhatóságának megállapítását ugyanis már önmagában az megalapozta, hogy az adós irányítását, valamint az ebből eredő kötelezettségek teljesítését (ideértve a Cstv. 31. §-ában felsorolt feladatokat is) önként és tudatosan másra hagyta, továbbá tevékenyen részt vett abban is, hogy ez a személy a társaság ügyeiben – jogellenesen – intézkedni tudjon. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes részéről okirattal (a felszámolási záróvégzéssel) igazolt alperesi mulasztások megalapozták a Cstv. 33/A. §-ának (5) bekezdésébe foglalt bizonyítási szabály alkalmazását, ezért a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelőssége megállapítását az alperes kizárólag azzal kerülhette volna el, ha bizonyítja, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Az alperes védekezése azonban a Cstv. 33/A. §-a (5) bekezdésének alkalmazását megalapozó vezetői mulasztások felróhatóságának kimentésére korlátozódott és – a korábban kifejtett indokok miatt – nem vezetett eredményre. E védekezése sikertelensége esetére pedig az alperes egyéb olyan körülményt nem jelölt meg – ennek megfelelően nem is bizonyított – amely alapján mentesülhetett volna a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelőssége alól.

[18] A kifejtett indokok miatt az elsődleges fellebbezési kérelem is alaptalannak bizonyult, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[19] Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt, ezért a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 83. §-ának (5) bekezdése alapján maga köteles viselni.

[20] A Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes köteles továbbá megtéríteni a felperes jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltségét, amelyet a felperes – tévesen – az időközben hatályon kívül helyezett 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján számított fel. Mivel azonban mindez nem akadályozta a helyes jogcímen: jogi képviselői munkadíjként felszámított perköltség viseléséről való döntést, az ítéltábla e munkadíj összegét a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése alapján a felszámított összegben, azaz 6000 forintban állapította meg.

[21] A Pp. 101. §-ának (1) bekezdése és a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes köteles továbbá megtéríteni az államnak az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének v) pontja alapján – a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán – feljegyzett, az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és a 46. §-ának (1) bekezdése alapján meghatározott mértékű feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Debrecen, 2025. október 8.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró